

**PLAN OROKORRAREN ALDAKETEKIN
HASTEKO AKORDIOAREKIN BATERA
DOAN HERRITARREK PARTE
HARTZEKO PROGRAMA**

(2023 - 051255 Txostena)

**BILBOKO
Udala**

Abendua 2023

Aurkibidea

1.- KONTZEPTUALIZAZIOA	3
2.- ESPARRU ARAUEMAILEA	3
3.- HELBURUAK	5
4. E ESTRATEGIA	6
5. HERRITARREK PARTE HARTZEKO PROGRAMA	8
5.1 ETAPA 1ª: ANTOLAKETA	8
5.2. ETAPA 2ª: 7 GALDEREN DEFINIZIOA	8
5.3. FASE 3ª: KOMUNIKAZIOA	9
5.4. ETAPA 4ª: PARTE HARTZE PROZESUA ABIARAZTEA	11
5.5. ETAPA 5ª: GAKOAK IDENTIFIKATZEA	11
5.6. ETAPA 6ª: EMAITZEN ITZULERA	12
5.7. ETAPA 7ª: PARTE HARTZE PROZESUAREN EBALUAZIOA	12
6. EKINTZEN PLANGINTZA FASEKA	13
6.1. 1. FASEA: HASIERAKO ONESPENAREN AURREKOA	13
6.2. 2. FASEA: HASIERAKO ONESPENAREN ONDORENGOA	14
7. PARTAIDETZAN GENERO-IKUSPEGIA TXERTATZEA	15

1.- KONTZEPTUALIZAZIOA

Herritarren Partaidetza aipatzen dugunean, hirigintza-antolamenduan (kasu honetan) erabakiak hartu behar direnean herritarrek parte har dezaten bultzatu nahi duten ekintzen edo ekimenen multzoaz ari gara; herritarrek beren ikuspuntuak, ezagutzak eta baliabideak emateko aukera duten lekua. Bi norabideko komunikazio-prozesu bat da, batetik informazioa trukatzeko eta, bestetik, agenteen eta proiektuko talde kudeatzailearen arteko elkarreragina sustatzeko mekanismo bat ematen du.

Prozesu horiek gizartea dinamizatzeko ekimenak dira, eta lurraldeak dituen baliabideen kontserbazioan, kudeaketan eta hobekuntzan herritarrek duten eginkizunarekiko kontzientzia handiagoa izateko aukera ematen dute, erabakiak hartzerakoan agenteek dituzten kezken, beharren eta balioen identifikazioa eta txertaketa sustatuz. Ideien eta ikuspuntuen ekarpena lortuz, herritarren ahalduntzea bultzatzen du eta Bilboko Udalak duen konpromisoa eta gardentasuna erakusten du.

2.- ESPARRU ARAUEMAILEA

Bilboko Hiri Antolamenduko Plan Orokorraren Aldaketa/k formulatzen hasteko erabakiarekin batera doan Herritarren Partaidetzarako Programak Euskadiko Lurzoruari eta Hirigintzari buruzko ekainaren 30eko 2/2006 Legearen 108. artikuluan (Herritarrek Plan Orokorrean Parte Hartzeko Programa) eta martxoaren 24ko 46/2020 Dekretuaren 32.6 artikuluan, Lurraldearen Antolamendurako Planak eta Hirigintza Antolatzeko Tresnak onartzeko prozedurak arautzen dituen, ezarritakoa betetzen du.

Euskal Autonomia Erkidegoko Lurzoruari eta Hirigintzari buruzko ekainaren 30eko 2/2006 Legeak Herritarren Partaidetzaren Printzipioa jasotzen du 8. artikuluan, eta honako hau ezartzen du: "Hirigintza-antolamendua formulatu, izapidetu, onartu eta gauzatuko da, pertsona fisiko edo juridikoen partaidetza bultzatuz eta erraztuz, forma guztietan, lege honetan berariaz aurreikusitakoak bermatuta". Aipatutako 2/2006 Legearen 84.4 artikulua xedatzen duenez, "dagokion hirigintza-plana formulatzeko erabakian edo, hala badagokio, plana izapidetzeko eskumena duen administrazioan aurkeztutako plana onartzeko izapidean, administrazioko koordinazioa eta herritarren partaidetzarako programa sustatzeko beharrezkoak diren neurriak eta jarduerak zehaztuko dira plana egiteko, izapidetzeko eta onartzeko prozesuan".

Bere 108. artikuluan aipatzen denaosatzen da. Artikulu horretan ezartzen denez, "egiturazko antolamenduko plangintzako edozein figura formulatzen, aldatzen edo berrikusten hasteko udal-erabakiak, herritarren partaidetzarako programa batekin elkarrekin joan behar du. Programa horretan, udalerriak dituen ezaugarrien arabera, behar adina helburu, estrategia eta mekanismo ezarriko dira, herritarrek eta elkarte-erakundeek (herritar antolatuek) plana egiteko prozesuan parte hartzeko eskubidea izan dezaten.

Mekanismo horien artean hurrengoak egongo dira:

1. Jendaurreko saioak aurrerapenaren edukia azaltzeko, bereziki hiria eraikitze erabaki estrategikoak eta espedientea izapidetzean aurkeztutako aukera posibleak azaltzeko.
2. Udalerrian kontsulta egiteko aukera, tokiko araubideari buruzko oinarritzko legerian ezarritako erregulazioaren arabera, planean jasotako alderdiren bati buruz herritarren artean eztabaida larriak izanez gero.
3. Materiala dibulgatzailea. Hirigintza-tresnenezko lege eskatzen diren dokumentuekin batera prestatu beharko da, errazago zabaltzeko eta ulertzeko."

Gai hori bera ere Lurraldearen Antolamendurako Planak eta Hirigintza Antolamenduko Tresnak onartzeko prozedurak arautzen dituen martxoaren 24ko 46/2020 Dekretuaren 3. artikuluan jaso da. Bertan, berriz ere, "egiturazko hirigintza-antolamenduko edozein figura formulatzen, berrikusten edo aldatzen hasteko akordioarekin edo ebazpenarekin batera partaidetza-programa bat aurkeztu beharko dela ezartzen da, herritarrek eta elkarteek parte hartzeko eskubidea ahalbidetzeko behar beste helburu, estrategiko eta mekanismo ezarriko dituenena."

Era berean, "herritarrek parte hartzeko programa" hori Euskal Herriko Agintaritzaren Aldizkarian edo dagokion lurralde historikokoan argitaratuko da labur-labur, administrazio publiko sustatzailearen arabera; informazioaren teknologia berrien bidez zabalduko da, eta gutxienez parte hartzeko mekanismo hauek izango ditu:

1. Parte hartzeko gida bat. Bertan, herritarrek parte hartzeko prozesuaren jarraibideak eta edukiak deskribatuko dira, bai eta prozesuaren xehetasunak. Horrez gain, partaidetza-prozesuaren abiapuntu izango diren edukien laburpena ere jasoko da.
2. Jendaurrean egingo diren saioak ekimenaren edukia azaltzeko eta txostena izapidetzean aurkeztu diren aukerak azaltzeko.
3. Materiala dibulgatzailea. Material hori lege eskatutako dokumentuekin batera prestatu beharko da, errazago zabaltzeko eta ulertzeko."

Bestalde, Estatuko legeriari dagokionez, Lurzoruari eta Hiri Birgaitzeari buruzko Legearen Testu Moldatuak onartzen duen urriaren 30eko 7/2015 Legegintzako Errege Dekretuak 5.e) artikuluan xedatzen duenez, herritar guztiek "lurralde-antolamenduko edo hirigintza-antolamendu eta -betearazpeneko edozein tresna prestatzeko eta onartzeko prozeduretan eta horien ingurumen-ebaluazioan benetan parte hartzeko eskubidea dute, dagozkion alegazioak, oharak, proposamenak, erreklamazioak eta kexak eginez, bai eta Administrazioetik arrazoizko erantzuna jasotzeko, administrazio horren araubide juridikoa eta dagokion prozedura arautzen duen legeriaren arabera."

Azkenik, Administrazio Publikoetako Administrazio Prozedura Erkidearen urriaren 1eko 39/2015 Legeak 133. artikuluan ere Lege-maila izaera duten arauak eta araudiak egiteko prozeduran herritarrek izango duten parte-hartzea arautzen du, eta honako hau ezartzen du: "lege- edo araudi-proiektua edo -aurreproiektua egin aurretik, kontsulta publiko bat bideratuko da. "

3.- HELBURUAK

Parte hartzeko programak interes-taldeen iritziak eta proposamenak jasotzeko balioko du, Bilboko HAPO-aren aldaketei dagokienez. Zehazki honakoak dira:

- Plangintza kartografiara, udalez-gaindiko proiektuetara eta zarata-mapara egokitzearen ondorioz eman diren doikuntzak.
- Kultura-ondarearen katalogoa egokitzea.
- Antolamendu xehatuaren aldaketak.
 - bideak hobetze aldera dauden aldaketak.
 - errealitatera hobeto egokitze aldera dauden aldaketak (domeinu- eta kalifikazio-baldintzak)
- Araudi orokorra egokitzea
 - HAPO EAeko bizigarritasunari buruzko 80/2022 dekretura egokitzea.
 - antenen ezarpena arautzea.
 - kontserbazioaren betebeharra arautzea.
 - Merkatuko aldaketek eta babes ofizialeko etxebizitzaren salmenta-balio berriek plan orokorrean duten eragina.
 - hesiak, eguzki-plakak, eolikoak eta bestelakoak erregulatzea.

Parte-hartzea bideratuko duten elementuak bi motakoak izango dira. Alde batetik, legezko araudiak legez behartzen dituen ekintzak, eta, bestetik, parte hartzeko ekintza osagarriak, partaidetza are eraginkorrago izan dadin eta gizarteratzeko zeharkako ikuspegia sar dadin.

Herritarren partaidetza hirigintza-jarduera beraren printzipiotzat eratzten da hirigintza-eskubidearen barruan, eta, ondorioz, Administrazioari dagokio parte-hartze hori egikartzeko betebeharra horretarako beharrezkoak diren bideak ezarriz. Beraz, Herritarren Parte Hartzeko Programaren helburua, programa benetan eta eraginkortasunez gauzatzea eta parte hartzeko eta informatzeko printzipioak betetzea izango da. Herritarrek eta beren interesdun taldeek HAPO-aren Aldaketen edukia eta norainokoa ezagutzen dutela eta horri buruz duten iritzia emateko aukera izango dutela ziurtatu behar da.

Ilido horretan, programaren eginkizuna, parte-hartzearen inguruko helburu espezifiko batzuk betetzen direla bermatzea da:

- **Parte hartzeko eskubideaz** eta eskubide hori erabiltzeko moduari buruzko informazioa ematea. Legezko eskakizuna betetzea eta beste pauso bat ematea herritarren inplikazioa bilatuz.
- **Informazioa eskuragarri eta ulergarri bihurtzea;** horretarako, informazio guztia elebiduna eta eskuragarria izan beharko da (erraz irakurtzeko moduko dokumentuekin).

- **Iritziak emateko eskubidea eskaintzea** parte hartzeko irekita dauden prozeduraren faseetan; eta herritarrengandik eta gizarteko agenteengandik hiriaren eta lurraldearen ikuspegiari buruzko informazioa lortzea.
- **Legitimitatea handitzea** HAPO-aren aldaketetan, herritarrentzako den proiektu inklusibo bat bezala aurkeztu delako eta bertan erabakiak hartzeko parte hartu dezatela argi uzten delako, eta, Udal Gobernantzaren irudia indartzea administrazio legitimo eta garden gisa.

Hala ere, hirigintzaren demokratizazioak bere **mugak** ere badituela gogoratu behar da.

- Alde batetik, herritarren esparruan, lurraldearen antolamenduari eta haren erabilerari buruzko erabakiak hartzeko unean nabarmendu behar duten irizpideak eta estrategiak ulertzeko garaian hartu behar duten erantzukizunagatik. Horri dagokionez, parte hartze-prozesu honetan ezin dira hirigintza-igurikimen jakin bati buruz bidezko erreklamazio partikularrak egin, prozedura jendaurrean jartzeko izapideen bidez bideratu behar dira.
- Bestetik, Udalak herritarrekin partekatzeko duen ahalmena hirigintzaren arloan erabakitzeko duen gaitasunari buruzko gaiei buruz.

4. ESTRATEGIA

Garatu beharreko parte hartze-programaren helburua ez da egitura zurrun bat ezartzea, baizik eta HAPO-aren Aldaketak idazteko eta izapidetzeko prozesu parte-hartzailean jarraitu beharreko bidea adieraziko duen LAN-ESTRATEGIA bat ezartzea da. Horri esker, prozesu parte-hartzailea malgutasunez birdiseinatu ahal izango da, garatzen doan moduaren arabera.

Parte Hartze Prozesuaren proposamena eredu praktiko bat bezala eratzen da eta modu errazean egituratzen da, eta parte hartzeko prozesuak garatzeko gaitasuna ahalbidetzen du, partaidetzaren sustapenari arreta berezia jarritz, eta partaidetza-prozedurak hobetzearekin eta horien emaitzak jakinaraztearekin zerikusia duten alderdiei arreta berezia jarritz.

Lau ekintzen bidez gauzatuko da:

- 1** Kultura parte-hartzailea INDARTZEKO ekintzak, batez ere parte hartzeko organoak sortzean eta aktibatzean oinarrituak.
- 2** Kultura parte-hartzailea ZABALTZEKO ekintzak, interes-talde guztiak inplikatzearen aldeko apustu irmoa eginez.

3 Kultura parte-hartzailea ERRAZTEKO ekintzak, partaidetza ezagutzeko eta praktikatzeko tresnak herritarren eskura jarriz.

4 Kultura parte-hartzailea ZABALTZEKO ekintzak, bitarteko telematiko eta aurrez-aurreko saioen bidez jarduerak zabaltzeko ekimen-multzo bat.

PARTE-HARTZE PROZESUA

Inklusiboa, askotariko pertsona eta interes-taldeen proposamenak jasotzeko dinamikak eta kanalak kontuan hartzen dituztelako.

Gardena, gaiari buruzko adostasunak eta desadostasunak eta horiek lortzeko erabilitako baliabideak zintzo helarazten dituelako.

Eskuragarria, ondorioztatzen den informazioa herritarrek erraz ulertzeko modukoa izan behar du.

Parte hartzeko estrategiak honako osagai hauek ditu:

- Interesatuta dagoen jendea identifikatzea.
- Partaidetza sustatuko duten dokumentazioa, teknikak eta tresnak konbinatzea.
- Parte-hartzaileek gaztelaniaz eta euskaraz azaltzeko aukera izan dezaten mekanismoak prestatzea.
- Izapidearekin bat datorren parte hartzeko aldi baterako programa bat diseinatzea.
- **Genero-ikuspegia txertatzea**, programa garatzen den une guztietan gizonezko eta emakumezkoen bidezko parte-hartzea bilatuz, hizkuntza inklusiboa erabiliz, emakumeen parte-hartzea sustatuz, besteak beste uztartze-neurriekin eta irudiak berdintasunez erabiliz.
- Intereseko taldeak zehaztean, parte-hartzearekiko jokaerazko-ezaugarri desberdinak eta informazio-kanalen erabilera desberdinak ematen dituen **adinarean aldagaia** txertatzea.

5. HERRITARREK PARTE HARTZEKO PROGRAMA

Parte Hartze Prozesuaren diseinua eta ezarpena honako etapa hauen arabera egituratu behar da:

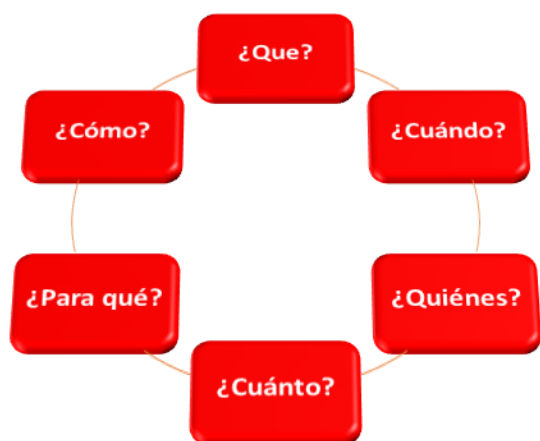
	Etapa 1 Antolaketa		Etapa 2 7 galderen definizioa
	Etapa 3 Komunikazioa		Etapa 4 Abian jartzea
	Etapa 5 Emitzen jakinarazpena		Etapa 6 Itzulera
	Etapa 7 Ebaluazioa		

Egin behar den planaren aldaketen arabera zehaztu behar dira etapa horiek, eta hirian garatuko diren lurraldera/eremura egokitu behar dira. Horrela, Planaren aldaketetako batek auzo/barruti jakin batean eragina badu, auzo horretan jarriko dugu arreta handiena parte-hartze gehiena hor eman dezan.

5.1 1. ETAPA: Antolaketa

Arestian azaldutako eredua bete dezan, parte hartzeko prozesuak jarduerak kontrolatzeko, koordinatzeko eta gidatzeko mekanismo bat ezarriko du. KOORDINAZIO BATZORDE bat sortuko da. Udal-teknikariek eta partaidetza-programako enpresa esleipenduneko langileek osatuko dute batzordea, aldaketak idatzi dituen Erredaktore-Taldearekin batera PHP-a kontrolatzeko. Parte hartzeko jardueren kronograma Batzorde horrek ezarriko du.

5.2. 2. ETAPA: 7 galderen definizioa

Parte Hartzeko Prozesuak argi eta zehatz hurrengo zazpi galdera hauei erantzun behar die:

Zer?

Gaia HAPO-aren aldaketaren alderdi zehatzetan oinarrituko da. Ongi identifikatu eta definituko duen izenburu bat emango da, baita bi deskribapen ere (bat formatu laburrean eta bestea formatu zabalagoan),

prozesuak jasoko dituen funtsezko alderdiak publiko desberdinek behar bezala ulertzen dituzten.

Noiz?

Parte hartzeko prozesua egiteko kronograma bat garatzea. Egutegi bat edukitzea beharrezkoa da, fase eta prozesu osoa hasteko eta amaitzeko mugarrak, epeak eta datak ezartzeko, eta prozesuan inplikaturik dauden eragile guztiek horien berri izateko.

Nortzuk?

Parte-hartze prozesuan parte hartuko duten agenteak, kasuan kasuko, HAPO-k behar dituen aldagaitaren arabera egokientzat jotzen direnak izango dira. Adierazpen gisa:

- Herritarrak, udalerriko bizilagunak eta udalerrian lan egiten duten pertsonak.
- Bilboko Udal Plangintzako Aholkulari Batzordea.
- UDALA, bere udal-ordezkarik politikoekin eta udal-bizitzan inplikaturik dauden teknikariek.

Zenbat?

Parte har daitezkeen uneak zeintzuk diren zehaztea eta erabakiak hartzearen irismena zein den definitzea.

Non?

Parte hartzeko espazioak era guztietako jendearentzat egongo dira eskuragarri, bai espazio fisikoei dagokionez, baita espazio birtualei dagokionez ere.

Zertarako?

Zeintzuk dira helburuak? Prozesua kokatzeko eta bermatzeko, herritarrak inplikatzeke zein elementuak eta zer neurritan izango diren positiboak herritarrentzat argi eta garbi planteatzea ezinbestekoa da. Parte hartzean zehar eta prozesuaren ondoren aterako diren onurak, kausak eta ondorioak. Horretarako, aldeztu aurretik funtsezko alderdiak aztertzea eta prozesuaren helburuak zehaztea komenigarria izango da.

Nola?

Prozesuaren fase bakoitza garatzeko erabiliko diren baliabide materialak, fisikoak, informatiboak eta/edo teknologikoak zeintzuk izango diren aurreikusi beharko da. Metodologiak aldetik prozesua nola gauzatu den planifikatu beharko da.

5.3. FASE 3^a: Komunikazioa

Tartean diren agente guztiei eta herritar guztiei horren berri ematea ezinbestekoa da.

Udalak, HAPO-aren Aldaketaren formulazioaren ondorioz kaltetuta irten daitezkeen jendearen interesa duen jendea bezala **zehazten** du.

Prozesuari buruzko komunikazio eraginkorra lortzeko, HAPO-aren aldaketei buruzko informazioa emateko asmoz eta partaidetza-programa gizarteratzeko (gaituko diren partaidetza-mekanismoak zabaltzea) helburuarekin mekanismoak jarriko dira. Horretarako:

- Prentsa-ohar bat emango da prozesua hasiko dela jakinaraziz,
- Informazioa jasotzeko eta erakusteko Udaleko web orrian gune bat sortuko da,
- Herritar guztientzako irekia izango den informazio- eta prestakuntza-saio bat egingo da, eta bertan zer aldaketa egin nahi diren azalduko da.
- HAPO-a Zinegotziei eta udal-teknikariei aurkeztea.
- Hirigintza Plangintzako Aholkulari Batzordearekin bilera bat egingo da, prozesuaren hasierari begira.
- Prozesua hastear doala jakinaraztea udaleko informazio-kanaleetan.
- BUK-etan (Barrutiko Udal Kontseiluak) informazioa jarriko da

JENDAURREKO ERAKUSKETA IRAUNKORRA Udal bulegoetan jendaurrean jartzea. Dokumentu teknikoa paperean erakutsiko da eta udal webgunean digitalki jarriko da.

DOKUMENTAZIOA: Hiri-plangintzako partaidetza-prozesuen barruan dokumentazio ulergarria egotea funtsezkoa da, parte hartzen duten pertsona guztiek errazago uler dezaten eta partaidetza handiagoa izan dadin. Zentzu horretan, parte hartzeko programa ulergarria eta eskuragarria izango da.

Parte hartzeko programa telematikoki eskuratu ahal izango da udalaren webgunean eta paperean gizarte-etxeetan, idatziz eskatuta eta udalak ezarritako bitartekoen arabera. Parte hartzeko programak, parte hartzeko bideekin eta kronogramarekin, gaztelaniaz eta euskaraz egon beharko du, eta bere **irakurketa erraza** izan beharko du. Gainera, hizkuntza inklusiboan idatzita egon behar du.

Horrela, parte hartzeko Programak dokumentazio-mota guztiak kontuan hartu eta zehaztu egingo ditu:

- **ALDAKETAREN DOKUMENTAZIO FORMALA:** Hirigintza-, ingurumen- eta sektore-legeriaren nahitaezko dokumentazioarekin egongo da osatuta. Erabilera arin, intuitibo eta operatiboko proposamen gisa konfiguratuko da.
- **IDATZIZKO DOKUMENTAZIO DIBULGATZAILEA.** Honako agiri hauek osatuko dute:
 - Fase bakoitzari buruzko laburpen-dokumentazio idatzia: aldaketa puntuala idazteko fase bakoitzeko galdera orokorrak zabaltzeko dokumentazioa, kasu bakoitzari egokitutako ikuspegi batetik egina, sinplea eta testuinguruari egokitua.
 - Triptiko dibulгатzaileak: informazio orokorra duten tarteko informazio idatziak, ekitaldietan banatzeko (saioak eta erakusketak).
 - Aldaketak azalduko dituen POWER POINT-a.
- **EUSKARRI TELEMATIKO DIBULGATZAILEAK.** Dokumentazioa eta informazioa argitaratzeko eta/edo jasotzeko bitarteko elektronikoak osatuko dituzte.

5.4. 4. ETAPA: Parte-hartzeko-prozesua abian jartzea

Parte-Hartze Programak, HAPO-aren Aldaketen formulazioaren hedapena eta komunikazioa errazteko beharrezkoak diren tekniken eta tresnen zerrenda ezartzen du, baita prozesuak dituen mugak eta irismena ere.

TRESNA EGONKORRAK ETA ANTOLATUAK	
TRESNA	DESKRIBAPENA
Koordinazio Taldea	Taldeak ezartzen du aktibo egongo dela HAPO aldatzeko prozesua amaitu arte. Partaidetza-prozesua garatzen duen enpresa esleipendunak prozesuari buruzko informazioa eman beharko du.
Bilboko Udal-Plangintzako Aholkulari Batzordea	Hirigintzako lege-arauaren bidez sortutako talde egonkorra da, bere jardun-eremuari buruzko gaiak aztertze eta gomendio erabilgarriak emateko. Informazioa erregulartasunez emango zaio.

UNEAN UNEKO TRESNAK	
TRESNA	DESKRIBAPENA
Iradokizunen postontzia	Herritarren eskaerak eta/edo aldarrikapenak helarazteko ahalbidetuko duten elkarrikketa-bideak ezartzea.
Hitzaldiak/informazio-aurkezpenak herritarrekin eta elkarteekin	Informazioa emateko eta biltzeko. Interesa duten taldeek eskatuta.
Iragarkia komunikabideetan argitaratzea.	Informazioa emateko.
Triptikoak	Talde guztientzako informazio erraza eta ulergarria ematea.
Informaziorako telefonoa	Prozesu parte hartzaileari euskarri emango dion informazio-euskarria.
Jendaurreko erakusketa	Aldaketak erraz azalduko dituen material grafikoa.
Jendaurreko saioa	HAPO-k izan dituen aldaketen azalpena

5.5. 5. ETAPA: Gakoak identifikatzea

Partaidetza-prozesuko ekintza bakoitzean agente desberdinen ekarpenak bilduko dituen dokumentu bat egingo da, bai eta parte-hartzaileen tipologiari buruzko informazio-bilketa ere, sexuaren eta adinaren arabera banakatuta.

5.6. 6. ETAPA: Emaizten itzulera

Ezinbestekoa da, partaidetza-prozesuan lortutako emaitzetan oinarrituta erabaki teknikoak eta politikoak hartu direnean, erakundeak azkenean berezkitzat hartuko duenaren itzulera egitea eta proiektu edo ekimenean sartzea, herritarren ekarpenak baloratu ondoren.

Partaidetza-prozesuan lortutako emaitzen itzulera egiteko, parte hartzeko prozesuaren Komunikazio-Fasean erabili diren bitartekoak erabiliko dira.

Itzulerearen informazioak eredu komun batzuk jarraitu beharko ditu, informazio hori jakinaraztera emango den edo argitaratuko den ingurunera egokitzeko:

1 Argitasuna eta ulergarritasuna.

2 Formatua: Foruko web orrian sartzen den informazioa, parte hartzeko atarian eta/edo beste edozein formatutan, egiazkoa, eskuragarria, diskriminaziorik gabekoa, argia, erraza eta laburra izan beharko du. Horretarako, grafikoak, argazkiak, marrazkiak eta orrialdeko edo dokumentu-euskarria osatzeko beste edozein bitarteko erabiliko da, emandako informazioa noraino iristen den herritarrek hobeto uler dezaten.

3 Eskuragarritasuna: Ematen den informazioa erraz eskuratu ahal izango da edozein pertsona motarentzat, doakoa izango da, denboran egokia, kalitate egiaztatua izango du, segurua izango da, kanal anitzekoa, formatu anitzekoa eta berrerabilgarria, eta elkarreragingarritasuna bermatu beharko da.

5.7. 7. ETAPA: Parte-hartze prozesuaren ebaluazioa

HAPO-a aldatzeko fase desberdinetan parte hartzen den bitartean etengabeko ebaluazioa egitea garrantzitsua da, fase bakoitzean lortutako emaitzek espektatibei erantzuten dieten edo ez zehaztuz, eta, behar izanez gero, hobekuntzak proposatuz. Ebaluazio kuantitatiboa, kualitatiboa eta parte-hartzailea. Horretarako, hurrengoa planteatzen da:

Parte-hartzearen benetako inpaktua zehazteko honako ADIERAZLE-SISTEMA hau ezarri eta zehaztuko da.

1. Parte-hartzaile kopurua: generoaren, adinaren, barrutiaren eta agente motaren arabera
2. Adierazleak etengabe ebaluatzea: saio bakoitza amaitu ondoren, fase bakoitzean zehar eta fasea amaitzen denean. Gabeziak antzemanaz gero (adibidez, parte ez hartzea edo parte-hartze txikia), neurri zuzentzaileak planteatzea.

PARTE-HARTZEAREN ADIERAZLEAK

- Parte-hartzaile kopurua
- Partaidetza parte hartzeko mekanismoaren arabera
- Parte-hartzaileak generoaren arabera:
- Emakumezkoak, gizonezkoak, beste identitate batzuk
- Parte-hartzaileak, adinaren arabera
- Parte-hartzaileak agente motaren arabera
- Parte-hartzaileak barrutiaren arabera
- Parte-hartzaileak hizkuntzaren arabera

6. EKINTZEN PLANGINTZA FASEKA

Parte-hartze Programako ekintza guztiak bi fasetan egituratzen dira, hirigintza-dokumentuaren garapenari dagokionez.

- 1 Fasea, hirigintzako dokumentuaren hasierako onespena baino lehen sustatu beharrekoa.
- 2 Fasea, hirigintzako dokumentuaren hasierako onespeneren ondoren sustatu beharrekoa

6.1. 1. FASEA: Hasierako onespeneren aurrekoa

Fase honetan, Koordinazio Batzordea antolatzeko eta sortzeko etapekin bat datozen jardueren diseinuan eta plangintzan zehazten diren aurretiazko lan guztiak jasotzen dira; bigarren etapa 7 galderak zehaztuz eta 3. etapa komunikazio-plana garatzen dena, parte-hartze programa eta HAPO aldatzeko prozesua ahalik eta gehien zabaltzean oinarrituta dagoena.

1. Ekintza: Informazioa hedatzeko mekanismo guztiak abian jartzea:

- Web orrialdea
- Informaziorako telefonoa
- Planaren aldaketei buruzko materiala dibulгатzailea

2 A Ekintza.- Plan Orokorraren eta partaidetza-prozesuaren Aldaketei buruzko informazioa Bilboko Udal Plangintzako Aholkulari Batzordeari ematea informazio-saio baten bidez.

2 B Ekintza.- Erakusketa grafikoa eta dibulгатzailea gune estrategiko batean, Plan Orokorraren Aldaketak ezagutarazteko.

2 C Ekintza: Herritarrentzako saio publikoak eta irekiak egitea, Plan Orokorraren eta partaidetza-prozesuari buruzko Aldaketaren helburuak eta proposamenak erakusteko eta azaltzeko:

- Saioak Aldaketen arabera antolatuko dira.
- Saio horiek Bilboko Udalak zehaztuko dituen tokian eta egunean egingo dira.
- Hirigintzako dokumentuaren helburuak eta proposamenak udal-teknikariek eta erredakzio-taldeak azalduko dituzte.
- Saio horretan honako hauek azalduko dira: hirigintza-dokumentuaren helburuak eta proposamenak; dokumentu hori eskuratzeko eta kontsultatu ahal izateko moduak; hirigintza-dokumentuaren izapidetze-prozesua; parte hartzeko eskubidea nola gauzatu ahalko den, eta interesgarritzat jotzen den beste edozein gai.
- Dokumentuaren helburuen eta proposamenen erakusketa eta azalpena galderen eta/edo eztabaiden txandarekin osatuko da.
- Saio horretan bertaratuentzako eskuragarri jarriko da, laburpen exekutiboaren zirriborroaren kopiak eta irakurketa errazeko dokumentu bat eskatzeko aukera.

- Hirigintza-dokumentuaren helburuak eta proposamenak erakusteko eta azaltzeko saioaren edo saioen edukiari buruzko akta bat prestatuko da.
- Aktan, saio horretan edo saio horietan planteatzen diren iritzia, oharrak eta iradokizunak jasoko dira, baita webgunean jasoko direnak ere, xehetasun egokiarekin ondoren baloratu ahal izateko. Gainera, parte-hartzea sexuaren eta adinaren arabera banakatuta jasoko duen atal bat izango du.

Informazio hori web-orrian zintzilikatuta egongo da, eta bertan edozeinek aukera izango du bere iritzia emateko.

3 Ekintza: Jendaurreko saioetan planteatu diren iritzia eta iradokizunak baloratzeko txosten bat prestatuko da.

- Txosten hori erredakzio-taldeak prestatuko du, udal-teknikarien aholkularitzarekin, eta aipatutako iritzi eta iradokizun horiek balioesteko edo atzera botatzeko justifikatzen duten arrazoiak jaso beharko ditu.

4 Ekintza: Plan Orokorreko Aldaketaren laburpen exekutiboa.

- Herritarren eta interesa duten erakunde eta elkarteek dokumentazio egokia eskuragarri izango dute; batetik, hirigintza-dokumentuko helburuak eta proposamenak ezagutu ahal izateko, eta, bestetik, iritzia eta iradokizunak eman ahal izateko. Dokumentu horrek erraz irakurtzeko moduko bertsio bat izango du.
- Dokumentazioa Bilboko Udal Plangintzako Aholkulari Batzordeari ere emango zaio.
- Dokumentazio hori hirigintza-dokumentuaren laburpen exekutiboarekin bat dator, dagozkion planoekin osatuta.

6.2. 2. FASEA: Hasierako onespeneren ondorengoa

Hasierako onespeneren ondoren, Plan Orokorrearen Aldaketa jendaurrean jarriko da eta ohiko hedatze-bideetatik zabalduko da. Gainera:

1. Ekintza:

- Aurkezten diren argudioak baloratzeko txosten bat prestatuko da, eta, bertan, argudioak balioesteko edo atzera botatzeko arrazoiak jasoko dira. Txosten horretan, halaber, hirigintza-dokumentuaren erakusketa- eta azalpen-saioetan planteatzen diren iritzia eta proposamenak aztertuko dira. Gainera, parte-hartzeari buruzko atal bat izango du, parte-hartzaileak sexuaren eta adinaren arabera banakatuko dituen.

2. Ekintza: 4.7 puntuan azaldutakoari jarraituz ebaluazio-txostena egingo da.

7. PARTAIDETZAN GENERO-IKUSPEGIA TXERTATZEA

Bilboko udalerriko HAPO-aren aldaketetan parte hartzeko, genero-ikuspegia eta emakumezkoen eta gizonezkoen arteko berdintasuna txertatzeko irizpide eta ekintza hauek hartuko dira kontuan:

1. Hizkuntza inklusiboa eta ez-sexista erabiltzea sortzen diren material guztietan.
2. Datuak sexuaren arabera bereiztea parte-hartzearen jarraipenean eta ebaluazioan pertsonen buruz sortzen den edozein estatistikatan.
3. Parte-hartzaileek uztartu ahal dezaten neurriak erraztea, hala nola:
 - Haurren ardurapean dauden pertsonak informazio-saioetara eta partaidetza-saioetara joateko aukera, horretarako dinamika egokiak diseinatz.
 - Aukera horren berri ematea, bere ardurapean adingabeak dituztenak bertaratzera anima daitezen. Komunikazio-elementuetan ezarritakoak.
 - Parte-hartze digitala aurrez-aurreko parte-hartzearen osagarria izatea, pertsona bakoitzak parte hartu nahi duen unea edo noiz parte hartu nahi duen aukeratzeko erraztasuna eduki dadin.